Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 28.09.1961, sp. zn. 4 Cz 54/61, ECLI:CZ:NS:1961:4.CZ.54.1961.1

Číslo: 9/1962

Právní věta: U zaměstnanců v prodejnách se samoobsluhou a v prodejnách průmyslového zboží a volným výběrem není potřebné školení těchto zaměstnanců; postačí jejich seznámení se s tímto novým způsobem prodeje. Jen v případě, že zaměstnanci nebyla poskytnuta možnost seznámení se s tímto novým způsobem prodeje, jde o spoluzavinění na straně podniku.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 28.09.1961

Spisová značka: 4 Cz 54/61

Číslo rozhodnutí: 9

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Náhrada škody zaměstnancem

Předpisy: 71/1958 Sb. § 3
§ 4
§ 9

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalující podnik se domáhal proti dvěma žalovaným náhrady schodku, který vznikl v období od 21. října 1959 do 21. dubna 1960 v prodejně se samoobsluhou v celkové částce 9055,30 Kčs. Tuto škodu pak rozvrhl na vedoucího prodejny částkou 8006,22 Kčs a na prodavačku částkou 1049,08 Kčs.

Okresní soud v Benešově vyhověl žalobě proti prvnímu žalovanému částkou 1575,- Kčs, kdežto co do dalšího žalobního nároku žalobu zamítl, když dospěl k závěru, že ze dvou třetin má škodu nést žalobce sám z důvodů svého spoluzavinění a objektivních příčin nastalých na jeho straně. Vycházel přitom ze zjištění, že žalovaní neměli zkušenosti v samoobsluze, neprošli řádným školením, k samoobsluze byl připojen prodej mléka v jiné provozovně, při samoobsluze byl doplňkový prodej a vedoucí prodejny po šest týdnů odjížděl dvakrát týdně před polednem do jiné obce, kde vedl a později likvidoval prodejnu. V důsledku toho zaměstnanci samoobsluhy na své úkoly nestačili. Podle ustanovení § § 7, 10 zák. č. 71/1958 Sb. okresní soud snížil náhradní povinnost žalovaných u vedoucího na výši jednoměsíčního platu a u žalované prodavačky na 45 jejího průměrného měsíčního platu.

Krajský soud v Praze přiznal účinnost projevu žalobce zpětvzetí odvolání proti druhé žalované, poněvadž s došlo k mimosoudnímu vyrovnání a náhradní povinnost prvního žalovaného zvýšil na

2669,- Kčs a povolil mu měsíční splátky po 200,- Kčs. Doplnil zjištění soudu prvního stupně v tom směru, že žalovaný nebyl řádně vyškolen a seznámen s novým způsobem prodeje; školením není jednou v měsíci provedená půlhodinová návštěva instruktora na prodejně ani návštěva Dnů nové techniky o prodeji na samoobsluze. Práva zmírňovacího podle ustanovení § § 7 a 10 zák. č. 71/1958 Sb. soud nepoužil, neboť neshledal pro tento postup zákonné podmínky.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že rozsudkem krajského soudu byl porušen zákon.

Odůvodnění:

Samoobsluha je novým způsobem prodeje budovaného pro dobro zákazníka i za účelem snižování provozních nákladů. Přechod pracovníka z obsluhy individuální k samoobsluze klade nepochybně vyšší nároky na jeho bdělost a opatrnost (srov. rozh. č. 31/59 Sbírky rozh. čs. soudů). Jde-li však o zkušeného zaměstnance, který se osvědčil v normálním prodeji, není pro řádný výkon jeho funkce třeba ještě speciálního školení, ale postačí jeho přiměřené seznámení s odlišnou praxí v tomto modernějším druhu distribuce (srov. Směrnice pléna Nejvyššího soudu z 9. listopadu 1961, Pls 2, uveř. pod č. 64/61 Sbírky rozhodnutí a sdělení soudů ČSSR). Nutno totiž uvážit, že jde o zaměstnance zpravidla vyučené, odborně zdatné, s delší praxí, kteří se již před ustanovením do prodejny se samoobsluhou nebo do prodejny průmyslového zboží s volným výběrem o tuto formu prodeje zajímali jako odborníci; není tedy potřebné jejich zvláštní školení (srov. vlád. usnesení č. 740 z 1. dubna 1955).

Podle výpovědí svědků, z nichž odvolací soud čerpal své doplňovací zjištění, byl žalovaný o prodeji v samoobsluze instruován vícekrát čtyřmi zaměstnanci žalujícího podniku. Žalovaný sám byl pak zkušeným vedoucím, i když pracoval předtím jen v prodejně normální. Z toho plyne, že žalovanému se potřebné instruktážní pomoci pro zapracování do prodeje samoobsluhou, jak vyplývá z pečlivých zjištění, také dostalo.

Pokud tudíž krajský soud zamítl ze dvou třetin žalobu jen proto, že se žalovanému nedostalo zvláštní speciálního školení pro prodej v samoobsluze, porušil tím zákon v ustanoveních § § 3, 4, 9 zák. č. 71/1958 Sb.